

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 89456481/610/ 317
Konu : Yazılı soru önergesi (7/42206)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.04.2014 tarih ve 175070 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen 7/42206 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (7 sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN 7/42206 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

2003-2013 yılları itibarıyla İŞKUR'a yapılan başvurular aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	İşsiz	Diğer*	Toplam
2003**	-	-	557.092
2004	646.182	61.128	646.182
2005	474.827	41.876	516.703
2006	512.493	51.895	564.388
2007	607.142	49.827	656.969
2008	1.175.547	100.127	1.275.674
2009	1.348.111	86.913	1.435.024
2010	1.085.116	132.820	1.217.936
2011	1.212.706	185.649	1.398.355
2012	1.332.610	963.715	2.296.325
2013	1.036.427	1.322.877	2.359.304

* Daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar.

** 2003 yılı başvuru sayısının başvuru türüne göre ayırımı bulunmamaktadır.

Yıllar itibarıyla kuruma başvuranların yaşa, cinsiyete ve eğitim durumlarına göre gruplandırılmış dağılımları şöyledir;

2004 yılı başvurularının;

Yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı:

- 15-29 yaş aralığında, 285.554'ü erkek, 115.561'i kadın,
- 30-64 yaş aralığında, 200.641'i erkek, 44.105'i kadın,
- 65 ve üstü yaş grubunda, 265'i erkek, 56'sı kadın,

Eğitim ve cinsiyete göre dağılımı;

- Okuma yazma bilmeyenlerin 1.888'i erkek, 1.038'si kadın,
- Okur yazan olanlar-lise eğitim aralığında yer alanların 427.516'sı erkek, 118.195'i kadın,
- Meslek yüksekokulu-Doktora eğitim aralığında yer alanların 57.056'sı erkek, 40.489'u kadındır.

2005 yılı başvurularının;

Yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı:

- 15-29 yaş aralığında 204.481'i erkek, 89.173'ü kadın,
- 30-64 yaş aralığında 175.172'si erkek, 47.201'i kadın,
- 65 ve üstü yaş grubunda, 249'u erkek, 57'si kadın,

Eğitim ve cinsiyete göre dağılımı;

- Okuma yazma bilmeyenlerin 1.672'si erkek, 970'i kadın,
- Okuryazar olanlar-lise eğitim aralığında yer alanların 340.317'si erkek, 105.947'si kadın,
- Meslek yüksekokulu-doktora eğitim aralığında yer alanların 38.283'ü erkek, 29.514'ü kadındır.

2006 yılı başvurularının;

Yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı:

- 15-29 yaş aralığında 235.278'i erkek, 83.555'i kadın,
- 30-64 yaş aralığında 180.606'sı erkek, 64.117'si kadın,
- 65 ve üstü yaş grubunda 614'ü erkek, 218'si kadındır.

Eğitim ve cinsiyete göre dağılımı;

- Okuma yazma bilmeyenlerin 3.647 erkek, 1.295 kadın,
- Okur yazan olanlar-lise eğitim aralığında 353.216 erkek, 125.424 kadın,
- Meslek yüksek okulu-doktora eğitim aralığında 59.635 erkek, 21.171 kadındır.

2007 yılı başvurularının;

Yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı:

- 15-29 yaş aralığında 242.386'sı erkek, 100.363'ü kadın,
- 30-64 yaş aralığında 242.834'ü erkek, 68.595'i kadın,
- 65 ve üstü yaş grubunda 2.381'i erkek, 410'u kadındır.

Eğitim ve cinsiyete göre dağılımı;

- Okuma yazma bilmeyenler 5.520 erkek, 5.367 kadın,
- Okur yazan olanlar-lise eğitim aralığında yer alanların 425.903'ü erkek, 128.474'ü kadın,
- Meslek yüksekokulu-doktora eğitim aralığında yer alanların 56.178'si erkek, 35.527'si kadındır.

2008 yılı başvurularının;

Yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı:

- 15-29 yaş aralığında 454.164'ü erkek, 210.010'u kadın,
- 30-64 yaş aralığında 473.977'si erkek, 137.523'ü kadın,
-

Eğitim ve cinsiyete göre dağılımı;

- Okuma yazma bilmeyenlerin 8.227'si erkek, 8.716'sı kadın,
- Okuryazar olanlar-lise eğitim aralığında yer alanların 760.884'ü erkek, 235.347'si kadın,
- Meslek yüksekokulu-doktora eğitim aralığında yer alanların 159.030'u erkek, 103.470'i kadındır.

2009 yılı başvurularının;

Yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı:

- 15-29 yaş aralığında 485.914'ü erkek, 291.608'i kadın,
- 30-64 yaş aralığında 436.330'u erkek, 221.172'si kadın,

Eğitim ve cinsiyete göre dağılımı;

- Okuma yazma bilmeyenlerin 53.046'sı erkek, 41.282'si kadın,
- Okuryazar olanlar-lise eğitim aralığında yer alanların 775.176'sı erkek, 394.518'i kadın,
- Meslek yüksekokulu-doktora eğitim aralığında yer alanların 94.022'si erkek, 76.980'i kadındır.

2010 yılı başvurularının;

Yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı:

- 15-29 yaş aralığında 428.953'ü erkek, 265.392'si kadın,
- 30-64 yaş aralığında 330.364'ü erkek, 193.227'si kadın,

Eğitim ve cinsiyete göre dağılımı;

- Okuma yazma bilmeyenlerin 93.600'ü erkek, 66.706'sı kadın,
- Okur yazar olanlar-lise eğitim aralığında yer alanların 591.333'ü erkek, 320.754'ü kadın,
- Meslek yüksekokulu-doktora eğitim aralığında yer alanların 74.384'ü erkek, 71.159'u kadındır.

2011 yılı başvurularının;

Yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı:

- 15-29 yaş aralığında 498.503'ü erkek, 309.545'i kadın,
- 30-64 yaş aralığında 358.817'si erkek, 226.924'ü kadın,
- 65 ve üstü yaş grubunda 2.886'sı erkek, 1.680'i kadındır.

Eğitim ve cinsiyete göre dağılımı;

- Okuma yazma bilmeyenlerin 121.838'i erkek, 89.370'i kadın,
- Okur yazar olanlar-lise eğitim aralığında yer alanların 650.990'ı erkek, 367.703'ü kadın,
- Meslek yüksekokulu-doktora eğitim aralığında yer alanların 87.378'i erkek, 81.076'sı kadındır.

2012 yılı başvurularının;

Yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı:

- 15-29 yaş aralığında 762.448'i erkek, 434.285'i kadın,
- 30-64 yaş aralığında 711.798'i erkek, 385.064'ü kadın,
- 65 ve üstü yaş grubunda 2.018'i erkek, 712'si kadındır.

Eğitim ve cinsiyete göre dağılımı;

- Okuma yazma bilmeyenler 16.726 erkek, 13.878 kadın,
- Okur yazar olanlar-lise eğitim aralığında 1.252.189 erkek, 629.601 kadın,
- Meslek yüksek okulu-doktora eğitim aralığında 207.349 erkek, 176.582 kadındır.

2013 yılı başvurularının;

Yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı:

- 15-29 yaş aralığında 747.157'si erkek, 446.169'u kadın,
- 30-64 yaş aralığında 747.451'si erkek, 416.004'ü kadın,
- 65 ve üstü yaş grubunda 2.091 erkek, 432 kadındır.

Eğitim ve cinsiyete göre dağılımı;

- Okuma yazma bilmeyenlerin 17.287'si erkek, 14.532'si kadın,
- Okur yazar olanlar-lise eğitim aralığında yer alanların 1.240.475'i erkek, 637.797'si kadın,
- Meslek yüksekokulu-doktora eğitim aralığında yer alanların 238.937'si erkek, 210.276'sı kadındır.

2003-2013 yılları arasında ve yıllar itibarıyla İŞKUR kanalıyla belirsiz süreli (daimi) ve belirli süreli (geçici) olarak işe yerleştirilenlerin sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. İşe yerleştirmeler çalışma periyoduna göre belirli ve belirsiz sürede işe yerleştirmeler şeklinde ayrılmıştır.

Yıllar	Belirsiz Süreli (Daimi)	Belirli Süreli (Geçici)	Toplam
2003	—	—	65.398
2004	—	—	76.257
2005	—	—	81.685
2006	—	—	85.882
2007	—	—	111.375
2008	94.691	14.904	109.595
2009	96.865	21.413	118.278
2010	185.230	20.001	205.231
2011	335.913	27.759	363.672
2012	527.277	29.310	556.587
2013	640.145	31.433	671.578

*2008 öncesi işe yerleştirmelerde kayıtlarda belirli ve belirsiz süreli ayrımı bulunmamaktadır. 2003-2013 yılları arasında ve yıllar itibarıyla İŞKUR'a başvuran engelli vatandaşların sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	Başvuru			İşe Yerleştirme (*)								
				Toplam			Kamu			Özel		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
2003	42.766	6.452	49.218	10.908	1.573	12.481	430	34	464	10.478	1.539	12.017
2004	33.377	5.578	38.955	14.992	2.183	17.175	1.152	168	1.320	13.840	2.015	15.855
2005	21.830	4.029	25.859	20.274	3.043	23.317	1.547	181	1.728	18.727	2.862	21.589
2006	22.462	5.774	28.236	20.651	3.130	23.781	1.037	165	1.202	19.614	2.965	22.579
2007	26.196	10.201	36.397	15.592	2.272	17.864	494	79	573	15.098	2.193	17.291
2008	33.599	14.881	48.480	18.855	3.112	21.967	371	56	427	18.484	3.056	21.540
2009	24.901	15.618	40.519	22.820	3.585	26.405	470	75	545	22.350	3.510	25.860
2010	22.140	14.004	36.144	27.829	4.428	32.257	265	30	295	27.564	4.398	31.962
2011	21.085	14.066	35.151	32.642	5.707	38.349	391	64	455	32.251	5.643	37.894
2012	64.693	19.262	83.955	30.203	5.328	35.531	338	60	398	29.865	5.268	35.133
2013	62.212	14.023	76.235	29.026	5.450	34.476	241	46	287	28.785	5.404	34.189
TOPLAM	375.261	123.888	499.149	243.792	39.811	283.603	6.736	958	7.694	237.056	38.853	275.909

(*) 2013 Ekim Ayından itibaren TYP sonucu işe yerleştirmeler toplam işe yerleştirmelerden hariç tutulmuştur. Not: 2007 yılından itibaren işe yerleştirme sayılarından tescil işe yerleştirmeleri hariç tutulmuştur.

2008-2013 Yılları Engelliler Belirsiz Süreli(Daimi) İşe Yerleştirme Sayıları

Yıllar	Erkek	Kadın	Toplam
2008	17.902	3.009	20.911
2009	21.645	3.474	25.119
2010	26.312	4.252	30.564
2011	31.121	5.510	36.631
2012	29.217	5.173	34.390
2013	28.220	5.335	33.555
TOPLAM	154.417	26.753	181.170

NOT: 2008 yılından önce sistemimizden çalışma periyoduna göre işe yerleştirme ayrımı yapılamamaktadır.

2003-2013 yılları arasında ve yıllar itibarıyla İŞKUR'a başvuran ve işe yerleştirilen engelli ve eski hükümlü vatandaşların sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

	Başvuru			İşe Yerleştirme (*)								
				Toplam			Kamu			Özel		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
2003	18.815	265	19.080	5.902	95	5.997	191	3	194	5.711	92	5.803
2004	15.141	210	15.351	5.542	106	5.648	438	3	441	5.104	103	5.207
2005	8.654	163	8.817	6.574	120	6.694	632	6	638	5.942	114	6.056
2006	7.670	128	7.798	6.336	118	6.454	301	4	305	6.035	114	6.149
2007	7.157	113	7.270	5.106	98	5.204	288	2	290	4.818	96	4.914
2008	6.483	120	6.603	2.440	41	2.481	189	2	191	2.251	39	2.290
2009	2.231	44	2.275	328	4	332	328	4	332	-	-	-
2010	1.435	23	1.458	222	1	223	222	1	223	-	-	-
2011	1.542	31	1.573	233	4	237	233	4	237	-	-	-
2012	7.542	112	7.654	263	7	270	263	7	270	-	-	-
2013	5.783	85	5.868	246	1	247	246	1	247	-	-	-
TOPLAM	82.453	1.294	83.747	33.192	595	33.787	3.331	37	3.368	29.861	558	30.419

2008-2013 Yılları Eski Hükümlü-Tmy(*)Belirsiz Süreli(Daimi) İşe Yerleştirme Sayıları

Yıllar	Erkek	Kadın	Toplam
2008	2.236	39	2.275
2009	269	4	273
2010	180	-	180
2011	203	3	206
2012	237	6	243
2013	226	1	227
TOPLAM	3.351	53	3.404

NOT: 2008 yılından önce sistemimizden çalışma periyoduna göre işe yerleştirme ayırımı yapılamamaktadır.

(*) 06.12.2012 tarihli ve 28489 sayılı resmi gazetede yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Eski Hükümlü İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik gereği 19.09.2009 tarihli ve 27354 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Eski Hükümlü İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin adı "Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Eski Hükümlü veya Terörle Mücadelede Malul Sayılmayacak Şekilde Yaralananların İşçi Olarak Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" olarak değiştirilmiş olup, Eski Hükümlü Kontenjanlarından Terörle Mücadelede Malul Sayılmayacak Şekilde Yaralananlar da yararlanmaya başlamıştır.

Not: 2007 yılından itibaren işe yerleştirme sayılarından tescil işe yerleştirmeleri hariç tutulmuştur.

Özürü ve eski hükümlü çalıştırmayan işverenlerden veya işveren vekillerinden 4857 sayılı Kanunun 101'inci maddesi uyarınca kesilen idari para cezaları dezavantajlı bu grupların mesleki eğitim ve rehabilitasyonları ile istihdamlarına yönelik projelerde kullanılmaktadır.

Diğer taraftan Türkiye İş Kurumu tarafından özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak amacıyla dezavantajlı (kadınlar, gençler, engelliler, hükümlüler ve eski hükümlüler) gruplara yönelik olarak mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, girişimcilik eğitim programları, iş ve meslek danışmanlığı faaliyetleri ve diğer kurs, program, proje ve özel uygulamalar düzenlenmektedir.

Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği 99'uncu maddesi doğrultusunda özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere Türkiye İş Kurumu tarafından 2013 yılında uygulanan proje, program ve uygulamalar ile dezavantajlı grup içerisinde yer alan toplamda 21 ilde 3.242 kişiye mesleki eğitim kursu kapsamında eğitim verilmiştir.

2013 yılında 3.326'sı erkek 2.147'si kadın olmak üzere 5.473 engelli vatandaşımız kurumun düzenlediği kurs ve programlardan yararlanmıştır. Hükümlü ve eski hükümlü vatandaşlarımıza yönelik olarak düzenlenen kurs ve programlardan 1.515'i erkek 111'i kadın olmak üzere toplam 1.626 kişi yararlanmıştır.

İŞKUR özellikle dezavantajlı grupların istihdama katılımını artırmak amacıyla ulusal ve uluslararası düzeyde çeşitli projeler uygulamaktadır. Bu projelerin başlıcaları;

- Kadın İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu
- Genç İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu
- Sektörel Yatırım Alanlarında Genç İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu
- Kadınlar İçin Daha Çok ve İyi İşler: Türkiye'de İnsana Yakışır İş için Kadınların Güçlendirilmesi projesi

İŞKUR yıllar içinde ve yükselen bir ivmeyle işgücü piyasası içindeki etkinliğini arttırarak, düzenleyici ve geliştirici politikalar uygulamıştır. Bu kapsamda kurum merkez ve taşra teşkilatlarınca yurtiçi ve yurtdışı işe yerleştirme hizmetleri, toplum yararına programlar, kısa çalışma ödeneğine ilişkin işlemler, işgücü piyasasına yönelik kariyer günlerinin ve istihdam fuarlarının düzenlenmesi ile işgücü piyasasına ilişkin istatistiki çalışmalar, özel istihdam bürolarına ilişkin düzenleyici faaliyetler, işsizlik sigortası ve işsizlik sigortası fonuna ilişkin işlemler, istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, iş deneyimlerini arttırmalarına ve kendi işlerini kurmalarına, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere aktif işgücü hizmetleri kapsamında mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, girişimcilik eğitim programları, iş ve meslek danışmanlığı faaliyetleri ve diğer kurs, program, proje ve özel uygulamalar düzenlenmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

İstihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, iş deneyimlerini arttırmalarına, kendi işlerini kurmalarına, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak amacıyla aktif işgücü programları uygulanmaktadır.

Engelliliğe dayalı ayrımcılıkla mücadele için politika ve stratejilerin belirlenmesine katkıda bulunmak amacıyla, Bakanlığımız bünyesinde 2009 yılında yapılan bir düzenlemeyle Engelliler Şube Müdürlüğü kurulmuştur. Merkezi düzeyde koordinasyon ve işbirliği birim aracılığıyla sürdürülmektedir.

Bu kapsamda, Ankara'da 08-10 Aralık 2010 tarihinde, il belediye meclisi temsilcileriyle gerçekleştirilen "Yerel Yönetimlerde Engelli İstihdamı ve Ulaşılabilirlik" konulu panelde, sektörel bazda yerel yönetimler ile işbirliği yapılarak, engelli istihdamının artırılmasına yönelik toplantılar düzenlenmesine karar verilmiştir.

Bu karara bağlı olarak; 01 Aralık 2011 tarihinde Alanya'da geliri turizm ağırlıklı olan belediyeleri kapsayan "Turizm Sektöründe Engelli İstihdamı, Ulaşılabilirlik ve Yerel Yönetimler" konulu panel gerçekleştirilmiştir.

10 Mayıs 2012 tarihinde sanayi sektöründe engelli istihdamının artırılmasına yönelik yapılabilecekleri tartışmak amacıyla, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığının katkılarıyla "Sanayi Sektöründe Engelli İstihdamı, Ulaşılabilirlik ve Yerel Yönetimler" konulu panel düzenlenmiştir.

Rize ilinde, Rize Belediyesi, Rize Otizmle M¼cadele Derneği ile ortaklaşa olarak 20 zihinsel engelli bireye garson yetiştirme kursu eğitimi verilerek istihdam olanağı sağlanmış, ¼rnek bir sivil toplum kuruluşu çalışması gerçekleştirilmiştir.

Engelli istihdamına y¼nelik farkındalık artırıcı toplantı, panel ve çalıştaylar d¼zenlenmektedir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesine g¼re; "İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları ¼zel sekt¼r işyerlerinde y¼zde ¼ engelli, kamu işyerlerinde ise y¼zde d¼rt engelli ve y¼zde iki eski h¼k¼ml¼ işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla y¼k¼ml¼d¼rler."

Bu maddeye aykırılık hallerinde tahsil edilecek cezalar, Bakanlığımız İşKUR b¼nyesindeki "Engelli ve Eski H¼k¼ml¼ alıştırmayan İşverenlerden İdari Para Cezası Olarak Tahsil Edilen Tutarları Kullanmaya Yetkili Komisyon" tarafından, engellilerin kendi işini kurmaları, eski h¼k¼ml¼lerin kendi işini kurmaları, engellinin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, engellinin işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması, engellilere y¼nelik mesleki eğitim ve rehabilitasyon gibi projelerde kullanılmaktadır.